

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Eandem ob causam, & ne suspicioni avaritiæ paterent Episcopi, quibus bonorum ecclesiasticorum cura incumbibat, Concilium Chalcedonense statuit ut in unaquaque Ecclesia cathedrali Oeconomus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

surgebant ut decimam redituum partem egrederentur, quò manifestum omnibus esset caritatem Christianorum longè esse supra Iudæorum pietatem. At postquam Constantinus magnus Imperator Christianis fecit potestatem relinquendi quandam bonorum suorum partem clero, quem lex vocat *sanctissimum Concilium*, tum liberalitate fidelium locupletata sunt Ecclesiæ pluribus latifundiis. Præterea Episcopi ex pecunia publicâ augebant patrimonia Ecclesiarum, metuentes videlicet ne refrigerente paulatim caritate Christianorum, pauperum tandem nulla cura esset; quemadmodum adnotavit Chrysostomus, qui plebis crudelitatem acriter exagitat, quòd parsimonia sua Episcopus adegisset ad curam rerum secularium. Itaque quarto seculo inter ordinarios cleri redditus numerabantur fructus ex agris & latifundiis Ecclesiæ collecti, ut patet ex canone xxv. Concilij Antiocheni, quo statuitur ut ij proventus ex decreto Episcopi & ex sententia Presbyterorum & Diaconorum impenderentur ad alendum Episcopum & clerum, & ad juvandos pauperes.

II. Secundùm hanc institutionem legimus apud Possidium in vita Augustini cap. xxii. Episcopus illum Hipponensem pauperibus erogare solitum aliquid ex redditibus patrimoniorum Ecclesiæ, vel ex oblationibus fidelium. Quoniam verò agri illi Ecclesiæ maximam habebant invidiam, & ob id Clerici acerbè traducebantur malevolorum quorundam linguis & sermonibus, huic malo mederi cupiens Augustinus plebem horum latifundiorum curam in se suscipere rogabat, ut ea ratione Clerici ab ea administratione liberarentur, quò vivere deinceps cogerentur ex solis oblationibus Christianorum. Verùm id obtinere non potuit à laicis. *Pauperibus erogabat, inquit Possidius, vel ex redditibus possessionum Ecclesiæ, vel etiam ex oblationibus fidelium. Et dum fortè, ut assolet, de possessionibus ipsis invidia Clericis fieret, alloquebatur plebem Dei malle se ex collationibus plebis Dei vivere quàm illarum possessionum curam vel gubernationem pati. Sed nunquam id laici suscipere voluerunt.* Idem conatus infeliciter quoque cessit magno illi viro Ioanni Chrysostomo Episcopo Constantinopolitano: qui ut administrationem patrimonij ecclesiastici à se removeret, populum Constantinopolitanum orabat eam curam suscipere. *Quare rogo & obsecro, inquit ille in homilia lxxxvi. in Matthæum, aream & torcular vestram devotionem fieri. Sic enim & pauperes facilius alentur, & Deus glorificabitur.*

Tom. II.

III. Enimvero quoniam necessaria erat cura extraordinaria in recipiendis & expendendis redditibus universæ diæceseos, ac præterea ne hinc adversus Episcopum oriri posset suspicio avaritiæ, vel fortean is dilapidasse crederetur pecuniam publicam, canone xxv. Concilij Chalcedonensis statutum est ut in unaquaque Ecclesia episcopali Oeconomus institueretur, è clero illius Ecclesiæ eligendus. Id postea confirmatum est ab Imperatoribus; quorum leges extant in Nomocanone Photij Tit. x. cap. i. & in Codice Iustiniani. Iubent enim Principes ut Episcopi ministros hujuscemodi constituant; ac nonnulla statuunt observanda circa eorum administrationem, tum pro referendis rationibus.

IV. Concilium Hispalense secundum & Toletanum quartum renovarunt constitutionem Concilij Chalcedonensis. In usum autem eam revocans Gregorius magnus quendam Episcopum compeili jubet ad instituendum Oeconomum. Synodus verò Nicæna secunda, quæ est septima Oecumenica, jubet in canone undecimo ut si Episcopus quispiam negligat instituere Oeconomum, Metropolitanus illius suppleat hanc negligentiam. quod & ipsum observari à Patriarcha jubet, quoad Ecclesias metropolitanas, si negligentia similis fuerit in Metropolitanis. At Zonaras adnotat in commentario ad hunc canonem, institutionem illam in usu non fuisse ætate sua apud Ecclesiam orientalem; quemadmodum in Occidente quoque omissa est, postquam bona Ecclesiarum inter Episcopos & Capitula fuere divisa.

V. Non solum autem diæceseos bona vivente Episcopo administrabat Oeconomus, sed etiam postquam is abierat è vita. Nam in eo casu Concilium Chalcedonense præcipit canone xxv. ut redditus Ecclesiæ viduatæ conserventur integri apud Oeconomum: *τῶν ἐδῶ τοι ἀποδοθῆναι τῶν κληρονομιῶν αὐτῆς ἐκκλησίας οὐδ' ἀλλοτρίῳ.* Hunc canonem ex versione Dionysij Exigui refert Gratianus dist. lxxv. his verbis: *Redditus verò viduate Ecclesiæ integros reservari apud Oeconomum ejusdem Ecclesiæ.* Sed ex eo capite laborat hic canon quòd non doceat præcisè quamnam ob causam redditus illi conservandi sint ab Oeconomus: quam tamen colligere licet ex canone secundo Concilij Valentini, in quo statuitur ut Metropolitanus Oeconomum instituat in Ecclesia vacante, qui & redituum administrationem suscipiat, & sumptus suppeditet Clericis Ec-

G G g ij

Concil. Hispal. 1. c. 9. Tolet. 7. c. 47. Gregor. 1. lib. 1. ep. 21. & lib. 9. ep. 66.

L. I. Cod. de fa. crof. Ecclief. *Unusquisque sanctissimum venerabilium Concilio diffidens bonorum quod optavit possit relinquere.*

Chrysostomus hom. 84. in Matth. hom. 11. in 1. Cor. & hom. 37. ad populum Antiochi.